

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI
și reclame după învoială

ROMANUL

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD,
Strada Meșianu No.
Tip. „Erdélyi Hirlap”.

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Tărăniste.

Justiție.

Fenomene îmbucurătoare se petrec în viața noastră publică. Am fi foarte fericiți și țara ar fi îndreptățită să nădăjduiască un viitor mai bun, dacă ceea ce s'a petrecut în parlament și ceea ce se va petrece în curând la bara justiției ar fi un început al procesului de regenerare al vieții noastre de stat.

Alegerea dela Bălți prin care D. S. Niță ar fi intrat în parlament, sprijinit de magistrați incorecți și jandarmi abuzivi, s'a invalidat. Cererea Ministrului Internelor de a se invalida această alegere a fost confirmarea protestelor opoziției și recunoașterea, de către cele mai înalte foruri ale vieții noastre publice, că justiția și jandarmeria, paznicii ordinii și a legalității, a avut o ținută nedemnă, care periclitează siguranța noastră de stat.

Dacă însăși reprezentantul guvernului, Ministrul de Interne, șeful ordinii în stat, recunoaște ilegalitățile săvârșite la Bălți, nu este oare aceasta o recunoaștere indirectă a tuturor atrocităților săvârșite, sub al său patronaj, în cursul alegerilor generale? Dacă, în legătură cu alegerile invalidate, opoziția a servit date compromițătoare asupra justiției și administrației, care s'au confirmat prin anchetele ordonate de Înalta Regentă, nu este aceasta o dovadă că nedreptățile și abuzurile din timpul alegerilor generale, semnalate de partidul național-tărănișt, au fost întemeiate și că ele, prin cuvântul parlamentului, capătă o confirmare ce le consfințește pentru totdeauna în sarcina organismului nostru de stat actual, dând absolută dreptate partidului național-tărănesc?

Este aceasta și o satisfacție pentru acest partid și pentru opinia publică pe care el o reprezintă în majoritatea ei. Dar cea mai mare satisfacție o va avea opinia publică și reprezentantul ei, partidul național-tărănesc, atunci când justiția va condamna justiția în procesele intentate D-lor Iuliu Maniu și Aurel Dobrescu.

Aceste procese sunt semnificative prin curentele reprezentate de către cele trei persoane implicate. D-l Iuliu Maniu, cinstea întrucipată, reprezintă legalitatea, bunele moravuri în viața publică, dar el, fiind șeful partidului național-tărănesc, care își are rădăcini puternice în Ardeal, este și reprezentantul Ardealului și, prin analogie, a tuturor teritoriilor alipite. D-l Aurel Dobrescu este țărăt în fața justiției pentru că a avut soarta să fie candidat într-o circumscripție, în care poporul, sătul de atâtea nedreptăți îndurate de un deceniu, văzând nerușinata îndrăzneală a reprezentanților autorităților de a-i falsifica cuvântul exprimat prin vot, a aplicat sancțiunea sa, căci este doar suveran.

Este dus în fața justiției președintele partidului național-tărănesc, reprezentantul masei populare, a națiunii, a curentelor sănătoase în viața publică, și prin D-l Aurel Dobrescu, se acuză însăși poporul care amărât și exasperat își face singur dreptate dacă cei ce și-au asumat această sarcină înțeleg să o calce în picioare singuri.

Reprezentantul acuzării este de sigur Ministrul Justiției. El cunoaștem doar din cele auzite dela frații de dincolo. Știm însă că este șeful suprem al magistraților abuzivi, al acelor cari în moduri cel mai condamnabil au tratat pe cucoana justiției ca pe o țără. D-l Ministru St. Popescu a aprobat

actele tâlhărești ale magistraților necinstiți prin tăcerea D-sale și prin faptul că nu a luat măsuri de îndreptare la timp.

Parlamentul D-sale i-a dat certificatul. Acestea sunt părțile. Justiția a primit

avizul guvernului. Chiar fără acest aviz ea trebuie să iie și va fi alături de națiune, care vrea satisfacție pentru procesele sfidătoare ce i se fac, dar mai presus pentru dreptatea ce această oropsită națiune o vrea.

„Congresul dela Alba Iulia” va fi o puternică manifestare a conștiinței cetățenești, în fața pericolelor ce amenință ființa noastră națională.

El va însemna o hotărâtă condamnare a metodelor reacționare și exploatare, care duc la anarchizarea ordinii de Stat, ruină materială și decădere morală.

Având loc la Alba Iulia, cetatea, care simbolizează, pe lângă năzuințele istorice ale Ardealului și Banatului, suferințele și mărirea întregului neam românesc, el va prilejui afirmarea unității noastre de Stat indestructibile”.

IULIU MANIU

[Din expozeul politic dela ședința Comitetului de direcție a partidului național-tărănesc.]

La Alba-Iulia.

— Articol din afară. —

Acest strigăt se aude peste tot locul unde trăiesc milioane de Români cinstiți năcăjiți, ajunși la sapa de țărăt din bunăvoința liberalilor din cauza politicii lor economice, cari au adus scumpia noastră țară pe marginea prăpastiei. Orașul istoric Alba-Iulia a fost menit să vadă în 1918 suflul cinstit acest nevinovat și martiriat al poporului român de dincoace de Carpați în cea înmăramabilă și istorică adunare din 1 Decembrie 1918 în care s'a decretat Unirea acestor plaiuri cu vechiul Regat. Alba-Iulia ne-a dat Unirea prin patriotismul cel mai adânc prin sentimentele cele mai curate naționale manifestate de întreaga suflare românească prezentă la cea măreață adunare. Alba-Iulia a fost pentru noi cei de dincoace de Carpați înfăptuirea idealului secular pentru care s'a jertit generații întregi. Erăm în Moldova în 1918, înainte de măreața adunare dela Alba-Iulia și-mi aduc aminte că enervați erau Dnii liberali temându-se că Ardealul se va declara de autonom și ca urmarea ei nu o să poată stoarce bogățiile acestor ținuturi, căci de fapt nu de unirea fraților i-a durut pe ei ci de bogățiile cari se aflau în aceste ținuturi. Ei singuri au dovedit-o prin politica lor mârșavă ce au dus-o atât timp în ținuturile alipite considerându-ne ca pe niște colonii bune de exploatat. Ne-au exploatat în așa fel de azi am ajuns cu toți pe marginea povârnișului. Ei au lucrat ca să ne sărăcească tota țara crezând că în felul acesta vor putea se distruge țaria rezistența elementului cinstit românesc grupat în jurul vechiului Partid Național care a ținut zeci de ani conștiința națională în poporul românesc de dincoace de Carpați, în acelaș timp, când liberalii din Vechiul Regat în majoritate grecoței storceau și măduva din oasele nenorocitului român din Regat, ținut încă în sclăvie. Lor nu le-a trebuit spirit ardelenesc, nu le-a trebuit caracter ardelenesc, cinstea ardeleni lor, le-a trebuit trădători, oameni fără bun simț, lipsiți de orice morală cu aceștia și-au înmămulit rândurile și cu ei au guvernat și guvernează și în prezent. Guvernarea lor ticăloasă a sămănat vrăjba între frați, a sămănat amărăciune, disperare, ură în poporul românesc, pentru care nu mai există dreptate, lege, a sămănat revolta

în acest blând, popor i-a întipit guvernul liberal cuțitul până la măduvă, acuma i s'a umplut paharul suferinții. În starea aceasta suferesc și în halul de înizerie a leargă acest țărăt la Alba-Iulia să protesteze contra guvernării despotice a unor grecoței ajunși stăpânitorii țării Românești, să strige că dacă să mai continue așa, atunci se poate că el singur să-și facă dreptate. La Alba-Iulia va spune țărătul român că nu vrea să mai tolereze pe mai departe domnia fără de legi, crimele, hățăile, samavolnicile și furturile de urnă ale guvernului de dictatură. Alba-Iulia va fi simbolul de desrobire din robia liberală. De ce vă temeți Domnilor liberali de aceasta Alba-Iulia? pe care așa de mult a-ți datorit-o în 1918. Pentru că vă doare că acest popor doare să spună odată cu glas tare că el nu mai vrea să trăiască în sclăvia liberală, că nu mai vrea să poarte acest jug bizantin? Pentru că atâtea ură și pornire contra acestei adunări în care se văd auzi nemulțumirea unui popor întreg față de guvernările liberale cari au dus țara la ruină. La Alba-Iulia se va pretinde de un neam întreg ca hoții banului public să fie pedepsiți după rigorile legii. Aci se va pretinde ca legea să fie egală pentru toți cetățenii acestei țării, aci se va pretinde ca sistemul bizantin de guvernare să fie zdrobit. Pentru că vă temeți D-lor liberali de aceasta Alba-Iulia căci tot așa v-ați laudat că numai Dvoastră puteți guverna, căci numai Dvoastră aveți oamenii pentru guvern, că numai Dvoastră puteți aduce țericirea și mulțumirea poporului român, căci numai Dvoastră aveți prietini în străinătate și legături diplomatice. Că ce mulțumire și țericire a-ți adus acestei țării, o simțim cu toți și la Alba-Iulia va spune țărătul român, că așa țericire ne-ați adus de n'are un ban să-și cumpere chibrite, n'are ce mânca, în schimb dela perceptorat îi vinde la licitație și perinele de pe pat. În acelaș timp din banii statului se iură cu sutele de milioane țără ca hoții să fie pedepsiți. Frații Români de vreți, ca să vi se îndrepte soarta, de vreți, ca să mântuiți țara Românească dela prăpastie, de vreți, ca să stăpânească odată dreptatea și cinstea în această țară, veniți cu mic cu mare la Alba-Iulia în 20 Noemvrie 1927.

Problema minorităților.

Adeseori se pune în discuție problema de mare importanță pentru stat, problema minorităților și nu odată constatăm, că soluționarea acestei probleme să discută cu mai puțină obiectivitate și mai mult în mod superficial, deși realitatea, care e cea mai bună îndrumătoare, ni arată că calea adevărată, pentru deslegarea acestei probleme.

În țara noastră locuiesc minorități, cari înainte de unire, erau cetățenii altei țări, cu alte datini și alte aspirațiuni. Unii dintre ei aparțineau chiar națiunii dominante din acest stat. E deci firesc lucru, ca să fie stăpâniți de un sentiment de durere pentru aceasta despărțire. Eri stăpâni și azi stăpâniți, nu e prea ușor de suportat. Și starea aceasta sufletească crește ori se măsoară în măsura mulțumirii ori nemulțumirii, de cari sunt stăpâniți în această țară.

Ori cât vor tăgădui, că nu privesc cu ochii peste graniță, ori cât ar nega, că nu doresc unirea cu frații lor, nimeni nu li crede, pentru că aceasta negare ar fi contrară firii omenești. Dorința există. Dar dela dorința aceasta până la realizare este o distanță de măsuri. Și cu această sunt încurat chiar și truntașii lor, cari își dau seama de situația, în care se află. În consecință depinde dela priceperea și destoinicia cărmuitorilor acestei țări, ca această problemă să fie soluționată în mod norocos.

Experiența dovedește deplin, că individul se așază acolo, unde are mai multă mulțumire și îndestulare. Aplicând cazul aci, dorim să vedem, cu ai lor crește în măsură nemulțumirilor, ce le îndură și se măsoară în raport cu mulțumirea și îndestularea, ce o află în statul în care locuiesc. Și apoi cine va jertfi binele, de care se împărtășește de fapt, pentru un ideal, ce nu se poate realiza? Soarele, prin razele sale binefăcătoare, desbracă pe individ, în fața furtunii, își strânge hainele. Numai prin o tractare onestă îl vom atrage și împrieteni cu țara aceasta.

Noi, Românii, avem în America sute de mii frați de ai noștri. Și dacă mâne s'ar deschide granițele, de zece ori alți ar părăsi această țară. Și printru ce? Nu-și iubesc ei țara, mândra noastră Românie? Ba, da, o iubesc, dar caută îndestularea și mulțumirea, pe care nu o află aici în țara lor, ci pe pământ străin și îndepărtat.

În baza tratatului de pace, minoritarii germani, limitrofi cu Austria, au avut dreptul de auto-determinare și ca atare calea li era liberă, a se unii cu frații lor din Austria. N'a făcut-o însă, ei au votat contra unirii lor cu Austriacii. Și dacă scrutăm cauza, constatăm, că germanii de pe teritoriul ungar erau mai mulțumiți și mai îndestulați cu țara lor, ca frații lor din Austria. Deci mulțumirea și îndestularea a învins marea idee a unirii.

Sovenismul orb în general aduce răul. Și e o nenorocire pentru țară, când cărmuitorii ei sunt conduși în acțiunile lor de acest sovenism, care îndepărtează și răcește, în loc de a atrage și încălzi sufletele. Pentru că nimeni în lume, fie individ, ori colectivitate, nu se poate câștiga cu forța, cu ciomagul. Aceasta se face numai cu tratament legal și leagă. Persecutarea și nedreptatea îi îndepărtează și deșteaptă în ei dorul, de a se uni cu ai lor, pentru a scăpa de răul, ce-i bântuie.

Problema minorităților e problemă de stat. Și cu soluționarea ei nu se poate face speculă de partid. Se cere deci, că persoanele încredințate cu deslegarea acestei probleme, nu numai să aibă priceperea și destoinicia recerută, dar se mai recere, a fi desbrăcate de orice patimă, având înaintea ochilor numai interesele binepricepute ale statului.

I. G.

Angajăm subsef de sucursală, incasatori și vânzători pentru vânzarea masinelor de cusut „Singer”, în rate. **Singer Bourne & Co.** Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 17.

Reprezentările la Teatrul din Arad

Teatrul Național din Cluj sub direcția generală a Dlui Victor Eftimiu va reprezenta Duminică 30 Oct. a. c. ora 8 și jum seara «GLAUCO» făerie în 3 acte de Louiggi Morselli, tălmăcită în românește de prof. Al. Marcu. Director de scenă Dl. Victor Bumbești dela Teatrul Național din București.

31 Oct. Compania Leonard.

Compania dramatică Bulandra-Manolescu-Maximilian-Storin va da Marți 8 Noiembrie ora 9 seara o singură reprezentație în care se va juca Dra Nastasia, comedie tragică în 3 acte de G. M. Zamfirescu, în rolurile principale cu: G. Storin, V. Maximilian, Goner, Cochet, Sorana Topa, Sofica Ionescu, Piacentini, M. Antonova, C. Barbu.

Turneul Teatrului Național din Cluj.

O propagandă culturală s'a resimțit și își are explicațiunile sale și acum când intențiunile competenților încep să îmbrace haina realității. Cultură nu trebuie și nici odată nu vom putea spune în această materie: destul. Mai mult însă ne trebuie cultură românească. Elementul vizat desigur nu va înțelege aceasta nici odată și singur nu va căuta niciodată să o apropie. Și totuși trebuie.

Și dacă vrem cultură românească, ea va putea fi sămănată prin răspândirea operelor de valoare ale autorilor Români.

Mijlocul cel mai sigur pentru răspândirea culturii este incontestabil teatrul, pușcând condițiunea că el este bun.

Această a căuta-o omul de teatru, scriitorul de neîgăduita valoare. Dl. Victor Eftimiu, directorul general al Teatrului Național din Cluj. Dă a întreprins o vastă propagandă, în vestul țării.

În 21 oct. trupa aceluia teatru a și început activitatea pe frontul cultural de vest reprezentând piesa «Grigorie Ghica Vodă» de Dăbărățeanu dramă istorică, pusă în scenă de Dl. Eftimiu.

Orașul și publicul arădan și-a manifestat bucuria de a avea un teatru permanent aci în cel mai îndepărtat colț de țară, prin cuvântarea Dlui prof. C. Teodorescu, membru în consiliul orașănesc.

Reprezentarea s'a început cu piesa de un act a Dlui Eftimiu «Rapsozii», iar aceasta i-a urmat drama «Grigorie Ghica Vodă» a cărei reprezentare a fost prilejuită și de faptul că în acest an se împlinesc 150 ani dela asasinarea domnitorului cu același nume.

Despre felul cum a fost jucată piesa, nu vorbim. Suntem obișnuiți să găsim la artiștii teatrului din Cluj, adânc pătrunși de chemarea lor, inimă, râvnă și talent.

«Sapho» de Daudet a fost reprezentată acum Mercuri 26. Oct. a. c. de trupa Dnei Maria Filotti dela Teatrul Național din București. Teatru plin, reprezentație bună. Scăderila piesei, care dacă a nimerit tipul barbatului slab și las în materie de dragoste idealizează femeia, care după un trecut zgometos are pretenția de a afla pe vecie și o fericire nebănuită, au fost trecute cu vederea de jocul fin și nuanțat a ansamblului, deosebi de arta captivantă a Dnei Maria Filotti.

Nr. 19.106—1927.

PUBLIKAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru furnizarea unei motorpompe portative pe două roți, necesară pompierilor Municipiului Arad, — în ziua de 30 Decembrie 1927, ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72—83 a Legii contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de lucru.

Arad, la 19 Octombrie 1927.

SERVICIUL ECONOMIC.

Frunza sburătoabre.

FABULA.

O frunză vestețită căzută la pământ, A fost luată odată și dusă sus de vânt.

Și frunza cea trufașe, Purtată deasupra de sate și orașe, — Deși îmbătrânită și deși foarte mică, La — așa năltime mare ca n'avea nici o frică Palate mari biserici, din sborul ei semei, Ea le privea din slavă cu scârbă și dispreț,

Ajunsa pe câmpie, Ea își aruncă ochii în laturi cu mândrie. Și lângă a fântână deasupra unui ciutur, Zări din întâmplare sburând încet un flutur. Și'n vorbă de ocară, ca îi grăi apoi:

— »Cum tu omidă lașe, cu — așa arip mici, «Și tu mai vrei în slavă la cer să te ridici? «Și vrei acum cu sborul a-ți bate joc de noi? — »Nu vezi că eu și vântul,

»Noi doi sburăm, că'n' treacă abia primiv [pământul.

»Și tic-ti arde pofta și vrei acum să sbori? «Și te avântă dorul ca să ajungi la nori? — »Tu ființă — atât de mică și — așa nepri-

[cepută,

»Nu vei ajunge-aicea, să ai aripi o sută. Atuncea micul flutur, cu vorba liniștită,

Îi răspunsese frunzei: »O tu nenorocită!

»Eu nu vrei nici odată ca să ajung la tine, «Căci printre flori aicea mă află foarte bine.

»Dar cautăte la spate și ai să vezi îndată,

»Că n'ai aripi ca mine, și n'ai — avut nici [odată,

— »Ori nu-ți aduci aminte din pom când [ai căzut,

»Că trei zile dearândul spinarea te-a durut.

»Știind deci că n'ai aripi, cum dară te-ai lăsat,

»De vântul într'atâta de sus te-a ridicat? — »Eu dacă sbor aicea pe jos nu pe la stele,

»Mă port fără de grija pe aripile mele.

»De vrei să-ți fie bine coboară la pământ,

»Nu vezi că ești purtată pe aripe de vânt? Și fluturașul nostru abia ce a tăcut,

Că frunza cea măreață l-a răs și a trecut.

Dar vântul de îndată, A încetat să bată.

— Și frunza n'având aripi pe ce să se susție Ea n'a putut în aer mai mult ca să rămâie.

Și a căzut atuncea rotinduse prin undă,

Și și-a aflat pieirea într'o o mocirlă-afundă.

C. Z.

Iarăși funcționarii.

Categoria de muritori cunoscută sub numirea de «funcționari» este aceea care întotdeauna când trebuie să se aducă jertfe în folosul statului, aduce jertfe și se jertfește.

Bugetul statului îngreunat cu atâtea cheltuieli inutile, sinecuri și comisioane plăute partizanilor politici, s'a echilibrat mereu prin aceea că bietul funcționar a fost ținut în mizeria Salar, care nu ajungea pentru acoperirea celor mai imperioase trebuințe, care împingea pe cel mai cinstit angajat al statului spre fraudă, furt și chiar asasinat. Și totuși au mai rămas funcționari cinștiți.

Acum vistiernicul țării vrea să facă economii pentru a înconjora sau a întârzia crahul la care trebuie să ne așteptăm. Mijlocul s'a găsit. Sacrificarea funcționarilor.

Starea economică generală subredă, întreprinderi mari se prăbușesc din cauza poliliceii economice ce s'a adoptat. Funcționarul cu salar de batjocură și pe lângă scumpetea de azi n'a putut face economie nici măcar pentru o singură zi nepătită de patron.

Și statul, care are datoria să ocrotească cetățenii cari îl susțin, hotărăște prin înșoția economisului său concedierea funcționarilor. Dar ce se vor face acești nenorociți mâine când fără post, fără posibilitate de câștig vor trebui totuși să mănânce? Poate codrii noștri nu sunt plini de tâlhari și cerșetorii nu circulă cu sutele și miile prin orașe și sate?

Economiiile nu trebuie făcute împingând pe bieții slujbași până la desperare. Ele trebuie realizate prin reducerea numărului sinecuriștilor, a cheltuielilor inutile și printr'o politică economică sănătoasă.

Către dl prefect al poliției

Domnul prefect al poliției din Arad este rugat ca să și instruiască sergenți de stradă ca aceștia să nu permită automobilelor să circule cu viteză de 40—50 kilometri pe oră prin oraș. Dovada că șoferi din Arad circula cu viteză nepermisă ne-a dat-o în săptămânile trecute dl prefect de poliție al Timșoarei care a dat un comunicat în ziare că accidentele de automobile, întâmplare în cursul unor săptămâni în Timșoara au fost cauzate de automobilele din Arad.

E cam caraghios din partea sergenților de stradă cari le arată direcția cu bastonul și le lasă apoi să alerge în goană nebună prin mijlocul orașului.

Domnul prefect al poliției din Arad este rugat să ia urgente măsuri ca circulația prin strada Meșianu să fie interzisă pentru carele și căruțele cari duc zarzavat și altă marfă pe piața Catedralei. Aceste care și circule și prin strada Românului, deoarece strada Meșianu e o stradă îngustă populația întreagă a orașului circula prin ea spre piața Catedralei așa că Marția și Vinerea este o aglomerație de oameni și căruțe pe aceasta stradă de își este uneori imposibil să străbați ca petic. Il invităm pe Dl prefect să se convingă singur despre starea imposibilă, într-o zi de Vineri.

Așteptăm zădarnic un comunicat în chestia D-lui Schwatz, proprietarul cinematografului „Elisabeta” pe carele l-am denunțat, că a insultat un sergent de stradă. Ori dl prefect al Poliției n-are nimic de zis.

Arestarea D-lui M. Manoilescu.

Dl M. Manoilescu, fost sub-secretar de stat la ministerul de finanțe sub trecuta guvernare averescană reintorcându-se din Paris în țară, pe care o părăsise abia în 13. I. c. la stațiunea Timiș, a fost arestat de oamenii siguranței generale deoarece: «Dl M. Manoilescu încercând să facă pe agentul de transmisiune al celor cari uneltesc tulburarea ordinii constituțională a statului, guvernul a dispus arestarea lui și trimiterea lui în judecate Curții marțiale» — cum se exprimă comunicatul guvernului. Aflăm încă din oficiosul guvernului, că: «fostul subsecretar de stat a fost flepus la Jilava, iar ancheta își urmează cursul. Comisarul regal al corpului 2. de armată are în aceasta direcția delegație».

Ziarul «Lupta» organul de mână stângă a partidului liberal comunică, că vina D-lui M. Manoilescu a fost încadrată în «atențat împotriva siguranței statului», iar procesul va fi judecat la stârșitul acestei săptămâni, întrucât guvernul vrea să pedepsească repede pe primul infractor spre a împiedeca astfel eventualele mișcări în chestiunea în care a fost amestecat Dl M. Manoilescu. Codul justiției militare prevede pentru delictul ce se impută D-lui M. Manoilescu cinci ani de închisoare.

Intrebăm și noi cu presa din Capitală, care este acel «delict» comis?

«Neamul Românesc» publică următoarele constatări:

«La mijloc e altceva... Ura Tiraniei, împotriva oricui nu slugărnicește în anticameralele Camarilei, și nu oficiază în venalul templu al Ciontăresărei.

Detantorul nenorocirilor naționale, nu admite și alte păreri, decât ale sacrosanctei sale insuficiențe.

Credă că poate domina și înfrânge pe oricine luptă să răstoarne cea mai oribilă exploatare politică pe care am cunoscut-o vre-odată.

Și o face apelând la curți marțiale, — ca o floadă mai mult că trăim sub un regim de teroare nesuferită».

Oficiosul grupării averescane a dat acest comunicat:

«Amicul nostru M. Manoilescu, fost sub-secretar de stat, a fost arestat în noaptea de 23 la 24 Octombrie în cursul pătătoriei sale de la frontieră spre București.

Comunicat.

Comitetul județean și delegațiunea permanentă a organizației partidului național-țărănesc din județul Arad în ultimul timp a ținut (mai multe ședințe în casele D-lui deputat Dr. Ștefan C. Pop, președintele acestei organizații, în vederea organizării adunării și congresului dela Alba-Iulia, ce va avea loc în ziua de 20 Nov. a. c.

Se constată că în acest județ, care odinioară a fost centrul tuturor mișcărilor generoase naționale, reînvie virtutea strămoșiască și fo insufletire înălțătoare cuprinde sufletele tuturor acelor, cari iubesc aceasta țară nefericită și cari voiesc să o vadă tare și încheagată. Cu aceasta ocaziune s-au ales și delegații pentru congresul dela Alba-Iulia.

Intre preocupările primordiale ale organizației județene este și chestia presei noastre atât de mult neglijată. S-a hotărât ca să fie invitate organizațiile tuturor plaselor și comunelor pentru o propagandă vie în interesul abonării ziarelor «Românul», «Dreptatea», «Gazeta Transilvaniei» și «Tărănișimul». Acțiuni pentru «Dreptatea», oficiosul partidului național-țărănesc se pot semna la Dl Ioan Chera, casierul organizației partidului nostru din Arad, Piața Luther No. 3. Facem un călduros apel la toți aderenții partidului nostru să grăbească a contribui cu obolul lor pentru ajutoarea presei democratice.

«Protestăm cu ultima energie contra acestei arestări, care s'a făcut prin călcarea art. 11 din Constituție.

«In țaria acestui articol «nimeni nu poate fi doșnit sau arestat, de cât în puterea unui mandat judecătoresc motivat care trebuie să-i fie comunicat în momentul arestării». Numai în caz de vină vădită, mandatul poate fi emis 24 ore după arestare».

«Flagrant delict nu a existat, iar faptul pentru care a fost arestat d. Manoilescu nu constituie o vină ne fiind în opoziție cu nici o lege penală».

... Din care reese un nou exemplu de morală poetică.

«Cuvântul» între altele scrie următoarele:

«D. Manoilescu a fost transportat la închisoarea militară Jilava, iar comunicatul guvernului indică drept instanță competentă de judecată a speței curtea marțială. E o gravă eroare. Curți marțiale nu există astăzi în țara românească. Vrea guvernul să înființeze una pentru d. Manoilescu? E ridicul. Se referă guvernul la starea de asediu sub regimul căruia trăim, cel puțin la București? Atunci competente sunt consiliile de războiu. Dar și asta e o greșală. Căci nu se pedea un om politic, oricine ar fi el, acuzat de o crimă politică, unei curți de justiție care, pe drept sau pe nedrept, trece în opinia publică ca fiind la dispoziția guvernului. Chiar dacă d. Manoilescu ar fi amestecat într'un complot serios, chiar dacă vina d-sale ar fi gravă și evidentă, o apariție a d-sale în fața tribunalelor militare i-ar câștiga, prin chiar acest fapt, simpatiile opiniei publice, și ar pune sentința oricât de îndreptățită ar fi ea, într'o lumină odioasă».

Tot în legătură cu cele de mai sus, se mai dau, din isvor competent, următoarele relațiuni:

Guvernul având informațiuni că d. Manoilescu este purtătorul unor importante documente ce i s'au încredințat la Paris, a dispus ca la frontieră, corespondența în chestia să fie confiscată.

Printre hârtiile confiscate se găsesc patru scrisori, adresate șefului guvernului și șefilor de partide, o proclamațiune și alte câteva acte, în privința cărora se păstrează o mare taină.

Consiliul de miniștri, găsind că, în special prin actele, în privința cărora se păstrează taină, d. Manoilescu s'ar fi făcut vinovat de prevederile unui text privitor la siguranța statului, a decis arestarea și deschiderea acțiunii publice».

Judecătoria rurală Hălmagiu.

No. G. 2870—1926.

Publicație de licitație.

Subsemnatul emis judiciar aduc la cunoștință publică în sensul Legii LX. din 1881 §-ul 102. respective XLI. din 1908 § 19. cum că lucrurile următoare și anume: 1 cal negru, 1 galbin, ambii de circa 10 sau 12 ani, cari în urma deciziei No. C. 1925—1925. a judecătoriei rurale Hălmagiu sau exevat în Vârfulurile în favorul următorului Nicoară Simion lui Toader, domiciliat în comuna Vârfulurile, contra urmăritului din comuna Vârfulurile pentru încasarea capitalului de 1030 Lei și acces.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni se fixează termen pe ziua de 1 Noembrie 1927 ora 3 d. m. în comuna Vârfulurile pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele secvstrate mai mai sus amintite prețuite în 7000 Lei.

Hălmagiu la 14 Oct. 1927.

Indiscifrabil
emis judecătoresc.

Nr. 51—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul delegat executor jud. re-gesc prin aceasta public, că în urma deciziei sului Judecătoriei de pace Nădlac, No. G. 1818—1927, reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu pentru suma de 844 Lei capital și accesorii, se defige termen de licitație pe ziua de 5 Noembrie 1927, ora 3 p. m. în com. Nădlac sub Nr. de casă «Pătean Porta», unde se vor vinde la licitație publică: 1 trăsura cu osii de fier, 2 cai de culoare roșie.

Toată aceasta mobilă se evalueat în sumă de 7000 Lei.

Nădlac, la 20 Octombrie 1927.

Delegat executor:
DIMITRIE FEIER m. p.

Pentru conformitate:
Indiscifrabil.

Nr. 48—1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat executor jud. re-gesc prin aceasta public, că în urma deciziei sului Judecătoriei de pace Nădlac, No. 1629—1927. în favoarea lui Nicșz Eugen, pentru 10.000 Lei capital și accesorii, se defige termen de licitație pe ziua de 31 Octombrie 1927 după masă la ora 3 sub No. de casă 1154 în comuna Nădlac, unde se vor vinde la licitație publică: 3 st. de lemne de fag.

Toată aceasta mobilă sa evalueat în sumă de 5400 Lei.

Nădlac, la 13 Octombrie 1927.

Delegat executor:
DIMITRIE FEIER m. p.

Pentru conformitate:
Indiscifrabil.

Nr. 53—1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat executor jud. re-gesc prin aceasta public, că în urma deciziei sului Judecătoriei de pace Nădlac, No. G. 1319—1927 în favoarea lui Nagy Giza, Nagy Iosif și Nagy Petru, reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu pentru suma 2823 Lei capital și accesorii, se defige termen de licitație pe ziua de 7 Noembrie 1927, ora 3 p. m. în comuna Nădlac sub Nr. de casă 965, unde se vor vinde la licitație publică: 5 buc. perini cu puf de gâscă, 1 buc. credenț.

Toată aceasta mobilă sa evalueat în sumă de 5500 Lei.

Nădlac, la 20 Octombrie 1927.

Delegat executor:
DIMITRIE FEIER m. p.

Pentru conformitate:
Indiscifrabil.

Informațiuni.

— ORGANIZAȚIILE PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC din toată țara în vederea adunării și congresului dela Alba-Iulia din 20. Nov. a. c. își țin congresele județane pentru alegerea delegaților săi la aceea mărcață adunare. Aceste congrese sunt din cele mai succese având ca delegați la centrului frunții și parlamentarii partidului. Astfel la Prahova d-nii: Michalache și C. Stera, la Dolj: DI I. Răducan de curând ales senator de Dolj, Capitală: V. Madgearu și P. Ionișescu, Iași: DI Costăchescu, Timiș-Torontal: D-nii Saver Bocu, Dr. C. Balta și Dr. I. Pascu, R.-Sărat: A. Lupescu, etc.

— DI Dr. ȘTEFAN C. POP, fost ministru, președintele organizației partidului nostru din județul Arad, a exoperat dela »Banca Națională» un împrumut de 12 milioane lei pentru sinstrații din acest județ fără deosebire de naționalitate și crez politic. Acest împrumut va fi lichidat de banca »Victoria» 8 milioane și banca »Arădana» 4 milioane.

— PĂRINTELE CAIUS TURIC din Arad în o scrisoare publicată în foaia anti-semită din loc se declară membru înscris în partidul liberal. Aceasta calitate a sa însă nu-i dă voie, ca să solicite voturile pentru partidul său de pe amvonul Catedralei din Arad, cum a făcut aceasta în preajma alegerilor din 7. Iulie a. c. în chiar prezența P. S. Sale Dr. Gr. Compașă Episcopul diecezan. Ne luăm voie a întreba pe P. S. Sa că ce pediapsă a primit parohul Aradului pentru aceasta? Și credem fiindcă așa sa stabilit uzul, ca părintele Turic tot de pe acel amvon seacăru scuze credincioșilor de alt crez politic, cu atât mai vartos aceasta, deoarece biserica nu poate fi transformată în loc de propagandă politică. — Ori dacă din lipsă de denunț nu s'a purces față de părintele C. Turic, să se ia aceasta ca denunț. —

— DROGUISTUL SZABÓ G. din Arad a fost deținut în urma focului iscat în prăvălia s'a de pe Bulevardul Regina Maria, foc pus la cale de dânsul — cum se vede că a stabilit inatrucția, în apropiere de materiale explozibile.

— REVOLTA DIN FĂGĂRAȘ. În 23. Noiembrie a. c. se va judeca procesul intentat deputului Dr. Aurel Dobrescu care după furtul de urne din 7. Iulie a. c. încetănit atunci și în județul Făgăraș a potolit numai sătenii înturiați, cari pentru ași face pe loc dreptate au asaltat prefectura de acolo. Despre acest proces DI Dr. A. Dobrescu a declarat: „În ce mă privește, aștept cu seninătate ca »rebeliunea» dela Făgăraș să vină cât mai curând în fața justiției. Nu știu să se fi cerut până acum ridicarea imunității parlamentare. Ceace cred, însă, este ca, guvernul va căuta să nu se angajeze într'o asemenea încurcătură”.

— IN BUCUREȘTI Str. Dr. Felix s'a petrecut zilele aceste o fioroasă crimă îndoită. Individul V. Vasilescu, pe care l'părăsise soția sa a doua în urma purtării brutale a soțului său, prima soție a sa acum câțiva ani s'a sinucis tot din aceste motive, cu câteva focuri de revolver a omorât pe D-na inginer I. Sonia, crezând că soția sa este la dânsa, numita fiind soră cu D-na ing. Sonia. După aceasta crimă fiind în fugă a omorât și pe servitoarea Maria Ghidiu, tot cu focuri de revolver. În cele din urmă criminalul a fost prins în curtea farmaciei Konia din Calea Victoriei și predat autorității.

— PROTOPOPUL A. HORVAT DIN ORADEA-MARE a fost pedepsit cu transferarea pentru purtare irreverențioasă dovedită cu prilejul parastasului din Oradea cu ocaziunea morții Regelui Ferdinand I.

— CONGRESUL NAȚIONAL-BISERICESC a metropoliei ortodoxe române din Sibiu și-a început ședințele în cadru serbătoresc, fiind de față toți arhierii români ortodoxi din Ardeal, în ziua de Sf. Dumitru adevă acum Mercuri în 26. I. c. Congresul durează 3—4 zile.

— LA SOC. FORESTIERA-BAIA din județul Fălțiceni s'au descoperit fraude de milioane în urma nesatisfacerii angajamentului luat față de ministerul de războiu, prin care a fost frustat și fiscul. Directorul Grünspan a fost arestat.

— M. SA REGELE MIHAILU I. în ziua de 25. Octombrie a. c. a implinit vârsta de 6 ani. Cu acest prilej orașul a fost frumos pavozat cu drapelul național și s'au oficiat servicii divine, la cari au asistat autoritățile locale.

— DESVALIREA BUSTULUI LUI IOSIF VULCAN la Oradea-Mare va avea loc la 6. Noiembrie a. c. Ne place a crede, că cu aceasta ocaziune și din Arad vor lua parte mulți dintre intelectuali, cărora activitatea marelui dispărut pe teren cultural este bine cunoscută prin revista »Familia» a cărei întemeietor era, singura revistă beletristică pe acele timpuri, și unde și-au publicat pentru întâia oară operele M. Eminescu, G. Coșbuc, O. Goga etc. precum prin întemeierea Societății pentru creierea unui fond de teatru, care după »Astra» era a doua societate culturală de capitală importantă în Ardeal, și a cărui președinte activ a fost decenii întregi. La această serbare vor lua parte și instituțiile de cultură și literă, în frunte cu »Academia Română», a cărui membru era Iosif Vulcan.

— »LUPTA» organul democrației până ieri, a trecut în serviciul oligarhiei liberale.

Redactor responsabil Dr. Bărbușiu.

Vine!

Cu inceperea de
3 Noembrie

NAPOLEON

In cinema
APOLLO

Nr. 52—1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat executor jud. regeșc prin aceasta public, că în urma deciziei sului Judecătoria de pace Nădlac, No. G. 902—1927. în favoarea firmei »Gerő și Radó» reprezentat prin Dr. Alexandru Fântănar pentru suma de 3910 Lei capital și accesorii, se delige termen de licitație publică pe ziua de 11. Noiembrie 1927 ora 3 p. m. în comuna Nădlac sub No. casei 403, unde își vor vinde la licitație publică: 1 buc. mașină de cusut »Singer», 3 buc. porci, 2 scroafe și 1 mascur.

Toată aceasta avere mobilă s'a prețuit în suma de 12.500 Lei.

Nădlac, la 18 Octombrie 1927.

Delegat executor:
DIMITRIE FEIER m. p.

Pentru conformitate:
Indiscifrabil.

URANIA

Până la 31 Octombrie

Ocnașul Zigotto

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9¼

Mobile cu plata'n rate, pelângă prețul plățirei în numerar se găsesc în Magazinul GARAI, Piața Avram I. 1.

Nr. 22.152—1927.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduca la cunoștință generală, că pentru darea în întreprindere a barierei din beton armat, ce se va ridica la podul Grădineriei orașului, lângă Mureșel, în ziua de 21. Noiembrie 1927, ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72—83 a Legei contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de lucru.

Arad, la 19 Octombrie 1927.

SERVICIUL ECONOMIC.

Publicațiune.

Duminecă d. m. la oara 3 să vinde la licitație (arendă) 4 camere dela casa fost școală bătrână din Micălaca naintea bisericii.

Nr. 51—1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor jud. regeșc prin aceasta public, că în urma deciziei sului Judecătoria de pace Nădlac, No. 666—1926. în favorul lui Nicolae Macavei, reprezentat prin Dr. Al. Fântănar, pentru suma de 500 Lei capital și accesorii, se delige termen de licitație pe ziua de 10. Noiembrie 1927, ora 4 și jum. p. m. în comuna Șeitin sub Nr. de casă 482, unde se vor vinde la licitație publică: 1 trăsură cu osii de fer.

Toată aceasta mobilă sa evaluat în sumă de 4000 Lei.

Nădlac, la 17 Octombrie 1927.

Delegat executor:
DIMITRIE FEIER m. p.

Pentru conformitate:
Indiscifrabil.

APOLLO

Dela 29 Oct.

Femeia fudulă

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9¼

KLUDSKY CIRCUL

cel mai mare pe întreaga lume
NUMAI 5 ZILE

In Arad pe Piața Stefan Cel Mare

Cu inceperea de Vineri 28 Octombrie. Cel mai frumos spectacol din Europa cu 4 prăjini, 3 corturi, peste 600 persoane și 600 de animale, 100 vagoane proprii 20 iluminății mașină de aburi și automobile.

Călătoreea grădină de animale cu 600 de animale.

1 ipopotan de 2500 kgr. 25 elefanți 30 urși albi, 10 urși bruni, 150 cai de soi 30 cămile, 10 zebre, 60 lei și tigri, 100 dierite moime, oi din Somal b boli din India, chenguri, lame, struț papagale și păuni etc.

Inceputul dela orele 8 seara în fiecare zi repr. cu program nou.

Miercurea, Sâmbăta și în zile de sărb. 2 repr. d. m. la orele 4 și seara la 8.

Prețurile de intrare:

Lojă Lei 250. Loc rezervat 160 Loc I. 140. Loc II. 100. Loc III. 80. Loc de stat Lei 60. Preț de intr. pentru privirea animalelor Lei 50. Copii până la 10 ani plătesc Lei 25. pentru repr. de d. m. copii plătesc jum. prețurilor.